

УДК 65.011.56

АНАЛІЗ ОЧІКУВАНИХ ПЕРЕВАГ ТА ТРУДНОЩІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯМ В УКРАЇНІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ ОБЛІКУ ЕНЕРГОНОСІЇВ

Асп. А.Є. Коваленко, гр. ДФМВТ-16
Науковий керівник проф. М.А. Зенкін
Київський національний університет технологій та дизайну

Метою роботи є дослідження пропозицій щодо реалізації положень Закону України «Про ринок природного газу» щодо впровадження в Україні інтелектуальних систем обліку енергоносіїв, які забезпечують можливість споживача активно управляти власним споживанням [1].

Завдання роботи є:

- аналіз положень Закону України «Про ринок природного газу»;
- визначення доцільності впровадження в Україні інтелектуальних систем обліку енергоносіїв, які забезпечують можливість споживача активно управляти власним споживанням.

Об'єктом дослідження є Закон України «Про ринок природного газу».

Предметом дослідження є інтелектуальні вимірювальні системи – ІВС (Intelligent Metering Systems).

Наукова новизна:

- розроблено пропозиції щодо впровадження в Україні інтелектуальних систем обліку енергоносіїв.

Методи та засоби дослідження. При виконання дослідження було проведено аналіз літературних джерел.

Практичне значення. Інтелектуальні лічильники є наступним поколінням лічильників газу і електроенергії, вони забезпечують широкий спектр інтелектуальних функцій. При впровадженні в побуті такі прилади дозволяють споживачеві приймати активну участь у ринку енергоносіїв, ефективно управляти власним енергоспоживанням, заощаджуючи кошти.

Результати дослідження. Запровадження в Україні європейського досвіду переходу до застосування для обліку енергоносіїв систем на основі інтелектуальних лічильників спрощується внаслідок можливості імплементації ряду вже розроблених директив та рекомендацій Єврокомісії і окремих країн ЄС. Крім того, на нашому ринку вже доступно безліч комплексних рішень у сфері інтелектуальних систем обліку, як від українських виробників, так і від закордонних компаній [2].

Однак запровадження такої європейської практики в Україні вимагає попереднього проведення значного об'єму робіт, зокрема:

- аналіз економічної ефективності та вибір моделі впровадження ІВС на території України;
- розробка та введення в чинне правове поле групи нових технічних стандартів, регламентів тощо;
- затвердження методів тестування сумісності ІВС, оцінювання їх відповідності;
- розробка заходів, пов'язаних із безпекою та захистом прав споживача під час встановлення й експлуатації інтелектуальних лічильників;
- вибір і уповноваження постачальників комплексних технічних рішень ІВС.

На першому етапі необхідна розробка плану впровадження комплексу заходів для розгортання інтелектуальних систем обліку енергоносіїв в Україні. Якщо взяти за

аналогію, наприклад, розроблений Департаментом енергетики та зміни клімату (DECC, Department of Energy & Climate Change) уряду Великобританії план впровадження інтелектуальних лічильників (Smart Meters Implementation Programme delivery plan), то можна попередньо виділити наступні заходи, які слід передбачити:

Технічні аспекти:

- розробка деталізованих технічних специфікацій;
- підсумовування й затвердження деталізованих технічних специфікацій;

Законодавчі аспекти:

- розробка, уточнення й видання правил для транспортуючих компаній і операторів енергетичних мереж, постачальників комплексних технічних рішень ІВС та постачальників послуг з обміну даними (згідно Директиви ЄС 2012/27/EU «Energy Efficiency Directive» щодо енергоефективності та настанов щодо регуляторних аспектів впровадження інтелектуальних систем вимірювання в енергетиці і газовій промисловості E10-RMF-29-05 «Final Guidelines of Good Practice on Regulatory Aspects of Smart Metering for Electricity and Gas», 2011)[3];
- розробка, уточнення й видання норм щодо технічних характеристик обладнання (наприклад, за аналогією до рекомендацій DECC щодо специфікації обладнання для інтелектуальних систем вимірювання «Smart metering equipment technical specifications», 2014), уніфікованої методики інсталяції, програми введення в експлуатацію ІВС[4].

Висновки: В результаті виконання досліджень нами було з'ясовано, що інтелектуальні лічильники в кінцевому підсумку забезпечать споживачеві просте і швидше перемикання між конкуруючими постачальниками енергоносіїв, тому важливо, щоб вони працювали в єдиній системі (навіть ті, які встановлені різними постачальниками). Також було запропоновано необхідні пункти плану щодо впровадження комплексу заходів для розгортання інтелектуальних систем обліку енергоносіїв в Україні.

Ключові слова: контроль витрат, енергоефективність, інтелектуальні вимірвальні системи, оптимізація споживання, енергоносії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України « Про ринок природного газу». - Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 27/
2. Настанови з аналізу економічної ефективності впровадження інтелектуальних лічильників. – Joint Research Centre for Scientific and Technical Research. - Luxemburg, Publication Office of the European Union, 2012. - 88 с.
3. Настанови з проведення аналізу економічної ефективності проектів пов'язаних із інтелектуальними мережами. - Joint Research Centre for Scientific and Technical Research. - Luxemburg, Publication Office of the European Union, 2012. - 72 с.
4. Аналіз економічних переваг та витрат на широкомасштабне впровадження інтелектуальних лічильників. - Ernst & Young. - Berlin, Federal Ministry For Economic Affairs and Energy, 2013. - 239 с.